

مطالعه اثرات قرص ضدبارداری خوراکی بر روی میزان روی و سلنیم سرم

دکتر سودابه فلاح^۱، فاطمه ولی نژاد ثانی^۲، دکتر محسن فیروز رای^۳

تاریخ دریافت ۸۶/۰۴/۱۱ تاریخ پذیرش ۸۶/۱۱/۱۰

چکیده

پیش زمینه و هدف: روی و سلنیم دو عنصر کمیاب می‌باشند که در فیزیولوژی بدن نقش بسیار مهمی دارند. نقش منحصر به فرد این دو عنصر در فعالیت آنزیم‌های مسئول متابولیسم انرژی، جلوگیری از پراکسیداسیون لیپیدها، آسیب سلولی و تغییرات عملکرد سیستم ایمنی به‌خوبی مشخص و ثابت گردیده است. با توجه به این که جمعیت قابل توجهی از زنان کشورمان جهت پیشگیری از بارداری از قرص‌های ضد بارداری خوراکی استفاده می‌کنند بنابراین مطالعه و بررسی تغییرات فاکتورهای بیوشیمیایی خون این افراد حائز اهمیت است. این پژوهش با هدف بررسی تغییرات سطح سرمی دو عنصر کمیاب روی و سلنیم در زنان مصرف کننده قرص ضدبارداری خوراکی ترکیبی انجام شده است.

مواد و روش کار: مطالعه به روش مقطعی بر روی زنان ۲۲ - ۳۷ ساله که حداقل برای سه ماه متوالی قرص ضد بارداری خوراکی ترکیبی (ال دی) مصرف نموده‌اند به همراه گروه کنترل صورت گرفته است. اندازه گیری میزان روی و سلنیم به روش اسپکتروفتومتری جذب اتمی بر روی سرم افراد مصرف کننده و کنترل انجام گرفت.

نتایج: میزان عنصر روی در افراد مصرف کننده قرص ضد بارداری نسبت به افراد کنترل کاهش معنی‌داری را نشان می‌دهد. در حالی که میزان عنصر سلنیم در افراد مصرف کننده قرص ضدبارداری نسبت به افراد کنترل تغییر محسوسی نشان نمی‌دهد.

بحث: با توجه به اهمیت کلیدی روی در متابولیسم و به منظور پیشگیری از اختلالات بالینی ناشی از کمبود آن توصیه می‌گردد افراد مصرف کننده قرص‌های ضدبارداری خوراکی ترکیبی از مواد غذایی غنی از روی استفاده نمایند. به‌نظر می‌رسد که عدم تغییر معنی‌دار سلنیم سرم افراد مصرف کننده قرص ضدبارداری در مقایسه با افراد کنترل نتیجه پاسخ محافظتی و دفاعی سلنیم در برابر آثار زیان‌بار قرص‌های ضدبارداری می‌باشد.

کلید واژه‌ها: قرص ضدبارداری خوراکی، روی، سلنیم

مجله پزشکی ارومیه، سال نوزدهم، شماره سوم، ص ۲۳۵-۲۳۱، پاییز ۱۳۸۷

آدرس مکاتبه: تهران تقاطع بزرگراه شهید همت و شهید چمران دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده پیراپزشکی، تلفکس: ۸۸۰۵۸۷۴۲ داخلی ۱۰۸۷

صندوق پستی ۱۴۱۵۵-۶۱۸۳

E-mail: Fauahsoudi@iums.ac.ir

مقدمه

روی برای بیشتر از ۳۰۰ نوع آنزیم که در ارتباط با متابولیسم انرژی و کربوهیدرات تخریب و سنتز پروتئین سنتز اسید نوکلئیک بیوسنتز هم انتقال و بسیاری واکنش‌های دیگر می‌باشد لازم است. روی برای رشد و تولید مثل مورد نیاز است (۳). نقش روی در متابولیسم پوست و بافت همبند و بر روی تکثیر سلول اگرچه به‌خوبی مشخص نگردیده است (۴) اما تعدادی از این تاثیرات با واسطه نیاز به روی نه تنها برای سنتز بلکه در ساختار

روی پس از آهن فراوان‌ترین عنصر کمیاب در بدن می‌باشد (۱). بدن هر فرد بالغ به‌طور متوسط دارای ۲-۲/۵ گرم روی است. ۵۵ درصد روی بدن در ماهیچه‌ها و ۳۰ درصد در استخوان‌ها قرار دارد. بیشترین غلظت روی در بافت پوششی نظیر پوست مو ناخن‌ها شبکیه اندام تناسلی قرار دارد (۲).

^۱ استادیار، گروه بیوشیمی، دانشگاه علوم پزشکی ایران (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد بیوشیمی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی ایران

^۳ استاد، گروه بیوشیمی، دانشگاه علوم پزشکی ایران